

KADIN ÜYELİ METAL MÜZİK GRUPLARI TARAFINDAN KULLANILAN GRAFİK TASARIM ÜRÜNLERİNİN TIPOGRAFI, İLLÜSTRASYON, FOTOĞRAF VE FOTO-MANİPÜLASYON KULLANIMI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Turgut Efe VAROL ¹

İtir Tokdemir ÖZÜDOĞRU ²

¹Dr. Öğretim Üyesi, Atılım Üniversitesi, efe.varol@atilim.edu.tr, ORCID: 0000-0002-50797172

²Doçent, Atılım Üniversitesi, itir.ozudogru@atilim.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5834-1527

Varol, Efe ve İtir Tokdemir Özudođru. "Kadın Üyeli Metal Müzik Grupları Tarafından Kullanılan Grafik Tasarım Ürünlerinin Tipografi, İllüstrasyon, Fotoğraf ve Foto-manipülasyon Kullanımı Açısından İncelenmesi". ulakbilge, 82 (2023 Mart): s. 277-293. doi: 10.7816/ulakbilge-11-82-06

ÖZ

Modern bir toplumda kadınların birçok alanda erkeklerle birlikte rol aldığı, düşünce ve karar süreçlerinde etkili olduğu görülmektedir. Toplumsal hayatın zenginliği bakımından kadınların, özellikle sanat ve tasarım alanlarında gerek sanatsal üretim gerek fikir bakımından katkıları görülebilir. Her alanda olduğu gibi, müzik için üretilen grafik tasarım ürünlerinde de kadınların rolü önemlidir. Müzik gruplarının kurumsal kimlik yaklaşımına benzer bir şekilde kendi görsel kimliklerinin oluşmasında ve konserlerden, etkinliklere kadar birçok alanda hayranlarıyla bütünleşmesinde tasarım tercihlerinin önemli olduğu görülmektedir. Dinleyici açısından, kendi içsel yansımasıyla, grubun müziğini, şarkı sözlerini ve görsel üslubunu bir bütün olarak değerlendirmekte ve özümsemektedir. Bu makalede kadın müzisyenlerin metal müzik türü için yapılan grafik tasarım ürünlerinde, cinsiyetin tasarım sürecine etki edip etmediği ve sonuçta metal kültürünün görsel üslubuyla örtüşüp örtüşmediği incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Grupları İçin Grafik Tasarım, Feminizm, Metal Müzik, Albüm Kapağı Tasarım

Makale Bilgisi:

Geliş: 19 Kasım 2022

Düzeltilme: 12 Aralık 2022

Kabul: 29 Ocak 2023

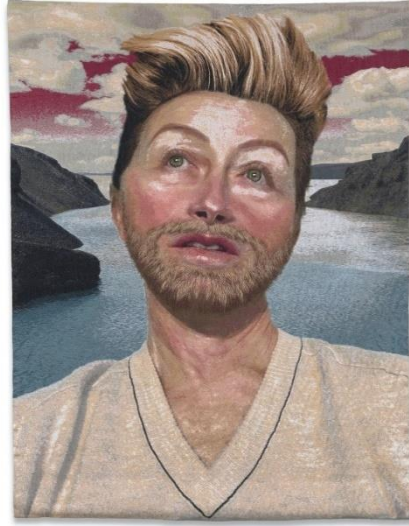
Giriş

Tüm müzik türlerindeki müzisyenler ve müzik yapımcılarının erkek çoğunlukta olduğu çoğu zaman gündeme gelen bir durumdur. ABD’de yayınlanan haftalık müzik dergisi Billboard’un yaptığı araştırmaya göre 2012-2021 tarihleri arasında popülerlik listesine giren sanatçıların %78,2’si erkek, %21,8’i kadındı (Billboard resmî web sitesi). İlk bakışta, rock, punk ve metal müzik türleri erkek hâkimiyeti olan müzik türleri olarak görülebilir. Ancak otuza yakın ana ve alt türü olan, farklı felsefeleri takip eden ve günü müzde çok daha çeşitlenip geliştiği görüldüğünde, kadınların yer bulduğu ve Metal müzik akımı içinde çeşitli katkılar sağladığı da görülebilmektedir. 1970’ler ve punk hareketinin doğmasıyla kadınların punk, rock ve sonrasında metal müzik içerisinde sayısının arttığı görülebilmektedir.

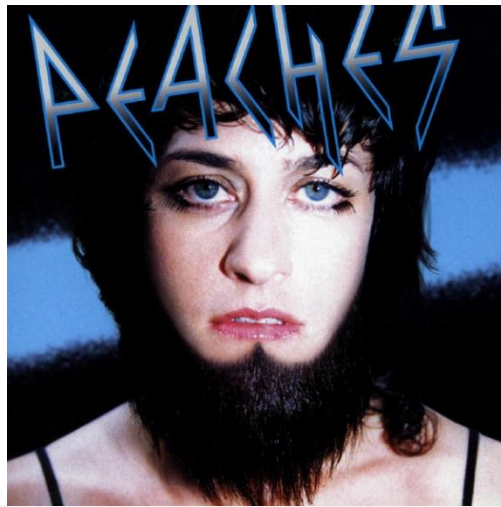
Post yapısalcı feminist düşünürler Helene Cixous ve Luce Irigaray, feminist düşünce açısından önemli iki isimdir. Bu iki düşünürün ortak noktalarından biri Lacancı psikanalizden etkilenmiş olmalarıdır. Madan Sarup, Helene Cixous ile ilgili yazdığı yayında düşünürün “Karşıtlıklar ile sıradüzenler üzerine kurulu her türlü ikinci düşünce biçimlerine beslediği düşmanlığı; bedene yönelik dişil yazı uygulamasına verdiği onay” üzerine odaklanır (2004: 159). Düşünür her türlü ikili sisteme (dualite) karşı duruş sergiler çünkü kültür/doğa, konuşma/yazma gibi ikiliklerde bir taraf hep üstünlük kurmak ya da “değil”lemek için mücadele verir. Bu kadın/erkek ikiliğinde de bulunmaktadır. Kadın ötekileştirilmektedir. Bu sebeple ikili düşünce yapısı yerine yeni bir düşünme yapısına ihtiyaç bulunmaktadır. Luce Irigaray da benzer şekilde kadının kendine özgü bir dile gereksinim duyar ve “kadını ‘erkekleştirecek’ hâlihazırda geçerli olan dizgenin terimlerini kabul etmek her zaman büyük bir tehlikedir” (Sarup, 169). Bu düşünürler kadını erkek üzerinden okumak yerine, kadına kendilerini yazmaya davet ederler. Bu da feminizm açısından önemli dönüm noktalarından biridir. Birinci ve ikinci dalga feminizm ve kadın erkek arası eşitlik mücadelesinden farklı olarak üçüncü dalga feminizm ile geleneksel anlayış yıkılmıştır. Bu düşünürler “Batı düşüncesinin, fallosentrik (phallogocentric), söz merkezci(logocentric) ve ikisinin bir araya gelerek telaffuz edildiği biçimiyle fallogocentrik olduğu iddiası... ortak noktalarıdır ve onlar bu düşünce yapısının eleştirisine girişirler” (Işık, 1998: 65). Sadece kadının değil tüm insanların fallus ve logos merkezci sistem tarafından ötekileştirilmesine karşı bir duruş sergilerler. 1970’lerde metal müzikte kadın sanatçıların sayısının henüz artış göstermediği dönemde, punk-rock türünde kadın sanatçılarda yoğun bir artış olmuş, kadınlar sadece vokal ya da enstrüman çalan kişiler değil aynı zamanda moda tasarımcıları, fanzine tasarımcıları olarak üretim yapmışlardır. Punk konserlerinin genç kadınlar için bir toplanma ortamı yarattığı ve bu kadınların bir araya gelerek yaşadıkları deneyimleri, travmaları (cinsel istismardan kurtulanlar) ve başarı hikâyelerini paylaşarak, sert ve saldırgan müzik yapmaya devam etmişlerdir. Riot Grrrl isimli feminist punk akımı üçüncü dalga feminizm ile ilişkilendiriler akımlardan bir tanesidir. “Grup feminizmi pratik etme yolları arar ve bunu gruplar kurarlar, fanzinler çıkararak ve diğer gruplara destek olarak eyleme dönüştürürler” (Schilt, 2003: 14). Grup “1991’de Washington, D.C. ve Washington, Olympia, punk sahnesindeki cinsiyetçiliğin nasıl ele alınacağını tartışmak için bir toplantı yapmış, kadın deneyimlerinin müzik türünde varlığının bulunmamasına tepki olarak bir araya gelmiş ve bu akımı başlatmışlardır” (Schilt, 2003: 6). Bu akım kadınların erkek egemen müzikten sıyrılıp kendilerine yeni ifade yöntemleri bulmaları için önemlidir. Schilt’in belirttiği gibi “Rock’taki yeni kadın türü, punk yıllarının büyük ölçüde görmezden gelinen kadınları: ataerkilliğe karşı öfke mevcut, cinsel istismarın tartışılması ve hatta kadın arzusunun kabul edilmesi konusunda Riot Grrrl’den birçok ders aldı” (Schilt, 2003: 14). Bu da kadınların müzik dünyasındaki yeri için önemli dönüm noktalarından biridir. Melissa Klein “İkilik ve Yeniden Tanımlama: Genç Feminizm ve Alternatif Müzik Topluluğu” isimli makalesinde günümüz dünyasına uyabilecek görselde feminizm yeniden tanımlanmasının uygun olacağını dile getirmiştir (Klein, 1997). Kadının her yaptığı eylemi erkeksi ya da kadınsı olarak tanımlamanın zorluğuna vurgu yapmıştır. Bunun için metal müzik gibi erkek egemen olduğu düşünülen punk müzik türünü inceleyen düşünür, ana akım müzik ve politik çevreden uzak durarak kadının müzik türü içinde daha çok var olabileceğini söylemiştir. Nasıl ki punk ya da metal müzikte “kötü erkek” arketipi var ise kadın hareketlerinin de gelişimi ile “kötü kızlar- asi kızlar” çoğalmış ve müzik sektöründe göz ardı edilemez bir çoğunluk yakalamışlardır.

Elektronik-Punk müzik türü içerisinde değerlendirilebilecek sanatçılardan biri olan Kanadalı müzisyen Peaches kadın kimliği ile erkek kimliğinin sınırlarının yok olmaya başladığı ve cinsel kimlik rollerinin toplumdaki yerini sorgulayan bir sanatçıdır. Asıl ismi Merrill Nisker olan sanatçının ilham aldığı bir diğer sanatçı ise Cindy Sherman'dır. Kadın stereotipleri üzerine eserler üreten sanatçının erkek bakışını sorgulayan fotoğraf çalışmaları vardır. Değişik kıyafetler, makyaj ve bedenine taktığı parçalar ile feminizm altında incelenebilecek eserleri vardır. Aşağıdaki görsellere bakıldığında Peaches'ın 2003 tarihli albüm kapağında Sherman'ın eserine çağrışımlar yapan bir dilde fotoğraf kullandığı görülebilmektedir (Görsel 1-2).

Sanatçının konserlerinde kullandığı protez beden parçaları da yine Sherman'ın fotoğraf serileriyle ilişkilendirilebilir. Bedenini rahatlıkla sergileyen ve bundan çekinmeyen sanatçı abartılı kadın göğüs protezleri ile cinsel kimliklere vurgu yapmaktadır ve seks-pozitif cinsiyet politikası izlemektedir. Merrill Nisker yeni klişeler üretmek istediğini vurgulamış ve "Benim için feminizm, kadın erkek herkes için eşit haklardır. Kavramın kendisine kızmıyorum. Umarım trans ya da seks işçiliği yapan insanlar o dünyanın bir parçası olabilirler. Hala kabul edilmeyen toplulukları hatırlamalıyız" demiştir (Jogers, 2018). Bu yaklaşımı ile post yapısalcı feminizmin bağlamına uygun düşündüğü görülebilmektedir.

Görsel 1: Cindy Sherman, İsimli, Duvara Asılan İşli Örtü, 2019.

Görsel 2: Peaches grubu, albüm kapağı, 2003.

Punk Rock ve paralelinde gelişen erken dönem metal müzik türlerinin, Heavy ve Trash gibi akımların

dönemin gündem, savaş veya insan hayatıyla ilgili çeşitli protest konuları ele aldığı görülebilir. Trash, Glam Metal ve Power Metal ile ilgili olarak Jacques de Pierpot "Öfkesini ve karamsarlığını; savaş, iktidar baskısı, toplumsal şiddet, uyuşturucunun zararları gibi konuların altını çizerek eserlerinde haykırır (Pierpot J, 2017: 32) demiştir. Dolayısıyla bu müzik türlerinin özgür ve güçlü bir şekilde insanların endişe dert veya öfkelerini iletmesi sebebiyle dinleyici kitlesiyle daha özel ve güçlü bir bağ kurduğu düşünülebilir. Sektörün olgunlaşmasıyla, grupların sahne aldıkları yerler, etkinlikler ve dinleyici kitlesinin gelişimi, hem de müziğin kitleye ulaşım hızı, internet ve sosyal medya gibi etkenler, metal müziğin bilinirliğinin arttığı ve etkileşimli bir müzik türü olmasını sağlamıştır.

Öte yandan günümüz dünyasında, kadınların toplumda yer edinme, eşit hak ve özgürlükler için verdikleri mücadele halen daha devam etmektedir. Toplumsal kimlik anlayışı, kadına yüklenen roller üzerine sıklıkla konuşulan ve günümüz dünyasında pek çok alanın bu bağlamlarda eleştirildiği konulardır. Bu noktada kadınlar "metal" kimliği içerisinde, bir pop müzikten öte farklı çeşitlemeler ile varsıllaşma noktaları aramaktadırlar. Yüksek seslerin, bağırışların, cinsel içerikli sözlerin ve sert kimlik alt yapısının göze çarptığı metal müzik kültürü de bu konulardan uzak kalamamış ve Jeffrey Arnett, Sonia Vasan, Pierpot gibi pek çok düşünür, yazar ve akademisyen tarafından araştırılan alanlardan biri olmuştur. Cinsiyetlere yüklenen rollere bakıldığında kadın ve erkekte beklenen davranış biçimlerinin farklı olduğu görülebilir. Toplum kadına hanım efendi olmak, anne olmak gibi rollerin yakıştırmaktadır. Bu doğrultuda, kendilerini denetim altına aldıkları davranış modellerini içselleştirmelerine neden olmaktadır. Kadınların kendilerini toplumsal cinsiyet rollerine göre biçimlendirme refleksi de bunun sonucunda gelişebilmektedir. Sonia Vasan, Global Metal Music and Culture isimli kitapta bulunan makalesinde metal müziğin cinsiyetçi durumu ile ilgili olarak Weinstein'ın erkek şovenizmi ve kadın düşmanlığının metal alt kültürü karakterize ettiğini ve buna bağlı olarak da kadınların bu müzik türünde öteki olarak kaldığını belirtmiştir. Vasan Walser'in bu duruma daha farklı baktığını black metal müzik türündeki cinsiyetçiliğe vurgu yaparak feminist kuramın en büyük başarısını, toplumsal cinsiyetin sorunsallaştırılmasını yansıttığını yazmıştır (Vasan, 2016: 262). Böylece toplumdaki erkek egemenlik durumu bu müzik türünde hâkimiyetini sürdürmektedir. Bu bağlamda ilk bakışta erkek egemen bu müzik türünde kadınların varlığını sürdürebilmesi eril gücü taklit etmek ile benzer durumda olduğu düşünülebilir.

Weinstein kadınların sahnede ya cinsel obje olarak sunulduğu ya da erkek rolünde var olabildiklerini söyler (Akt. Vasan, 2016; 263). Vasan'a göre Arnett da benzer şekilde düşünmekte ve azımlık olarak kalan kadınların bu müzik türünde çok da saygı görmediklerini belirtmektedir (Vasan, 2016). Bu araştırmalar yoğun olarak erken dönem metal müziği ve belirli yaklaşımları kapsadığı için, kadınların metal müzik içerisindeki özgürlüğü ve etkisi bakımından yüzde yüz net bir sonuç ortaya koyamamaktadır.

Kadının ötekileştirilmesine bir başka açıdan bakan Sonia Vasan kadının cinsel obje olarak sahnede yer almasına ilişkin araştırmaları yetersiz bulmuş ve kadınların hem müzisyen olarak hem de dinleyici olarak konumlarının incelenmesi gerektiğini ancak o zaman bu cinsiyetçi durumun anlaşılır olabileceğini düşünmektedir. Bu bağlamda akademik araştırmaları için her iki gruptan insanlar ile röportajlar yapmıştır. Müzik türünün dinleyicisi olan kadınlar için "Birçoğu ergenlik döneminde hayran oldu ve death metalin kişilik konumlandırmasında hem birey hem de kadın olarak katkıda bulunduğunu hissetti. Psiko-sosyal kargaşa geçmişi olan veya cinsel şiddet mağduru kadınların, Death metalin karanlığını ve öfkesini duygusal olarak tedavi edici bulduğunu" yazmıştır (Vasan, 2016; 266). Bu da toplumdaki şiddetin, cinsiyetçiliğin ve erkek egemenliğin yine müzikte yansımaları olarak görülebilir. Müziğin protest ve özgür yanı ise toplum baskılarından özgürleşmek için bir tedavi yöntemi gibi kullanılmaktadır.

Kadın, erkek egemen toplumlarda ya ötekileşmektedir ya da kendi olmak yerine başkalaşmaktadır. Her şeyi erkek egemen terminolojide araştırmak söz konusu "dualite" mantığından çıkmayı zorlaştırırsa da beklentilerin dışında duran Cixous, Kristeva, İrigaray gibi kadın düşünürler vardır.

Metalin gelişim sürecinde özellikle 80'lerde kadın sanatçıların da yer aldığı görülmektedir. O dönem sayıları çok olmasa da Doro Pesch gibi kadınlar metal müziğin gelişimine önemli katkılarda bulunmuştur. "1982 yılında Warlock grubunu kuran ve 1989'da Force Majeure ile solo kariyerini sürdüren Alman şarkıcı, "Metal Kraliçesi" olarak anılır" (Pierpot J, 2017; 27). Metalin erken döneminde üreten sanatçı sayısı ve bilinirliği az olmasına paralel, kadın sanatçıların da az olduğu görülmekte ancak zamanla bu sayı artmaktadır. Kadın metalciler dile getirmek istediğini bu müzik aracılığıyla özgürce üretebilmektedir ve pop kültürünün beklentisinin aksine, ikonlaşmış bir kadın figürü olmadıkları görülebilir. Bunların yanı sıra metal müziğin, pop kültüründen öte kadına bir yer verdiği, istediği gibi davranabildiği bir ortamı sunduğu da görülebilir. Pop kültüründe bir kadın güzel, duygusal veya seksi olması gerekirken metal kültüründe kadın daha özgürdür. Kadın metalciler dile getirmek istediğini müziğinde üretebilir ve pop kültürünün aksine ikonlaşmış bir kadın figürü olmaya çabalamadığı görülebilir. Pop kültüründe kadın cinselliğiyle öne çıkıp ikonlaşırken, rock

kültüründe grupla öne çıkılması daha sıklıkla rastlanılır.

Amaç

Bu araştırmada metal müzik gruplarında bulunan kadın müzisyenlerin, söz konusu gruplar tarafından kullanılan grafik tasarımların tercihi üzerindeki etkileri veya yaklaşım farklarının; metal müzik kültürünün görsel üslup yaklaşımlarına ve bu bağlamda tipografi, illüstrasyon, fotoğraf ile foto-manipülasyon uygunluğu çerçevesinde araştırılması ve analiz edilmesi amaçlanmaktadır.

Kapsam

Günümüzde erkek egemen bir müzik biçimi olduğu düşünülen metal müzik türünde kadın müzisyenlerin sayısının eskisine oranla daha fazla olduğu görülebilmektedir. 1990 sonrası batı metal gruplarından, Arch Enemy, Nervosa, Crypta, Infected Rain ve Konvent grupları bu bağlamda grafik tasarım yaklaşımları açısından incelenmektedir. Bu beş grubun seçilme sebebi, üyelerinin tamamının ya da bir kısmının kadın olması, farklı metal türlerinde müzik üretmeleri ve farklı yıllarda kurulmuş olmalarıdır.

Yöntem

Müzik gruplarının görsel üslupları ait oldukları tarza paralel veya uyumlu tasarlanmaktadır. Özellikle metal gibi çok çeşitli alt kolu olan müzik türlerinde grupların kendilerine özgü bir duruş ve buna uygun bir grafik üslupları olmaktadır. Grubun genel olarak imajı, albüm kapağı tasarımından yola çıkarak tişört, bilet, poster gibi diğer öğelere de yansıdığı için temelde grubun imajı logo ve albüm kapağına bağlıdır. Bu araştırmada metal müzik grupları için oluşturulan grafik tasarım uygulamaları (grubun logo su, albüm kapağı vb.) ve üslupları nitel araştırma yöntemleri ile ele alınmaktadır.

Metal Müzik ve Metal İçin Üretilen Grafik Tasarım

Grafik öğeler grubun metal dünyası veya fanlar arasında tanıtılması için, diğer müzik türlerine göre çok daha özel bir anlam taşımaktadır. Bir dinleyicinin gittiği konserdeki posteri, bileti saklaması, çıkan albüm kapağının fanlar arasında irdelenmesi ve kritik edilmesi gibi birçok anlamda müzik grubu ile dinleyiciler arasında etkileşiminin bir parçasıdır.

Metal: A Headbanger's Journey belgeselinde Sam Dunn'ın da belirttiği gibi "Metal, görmezden gelmeyi tercih ettiğimiz şeyle yüzleşir. Sıklıkla inkâr ettiğimiz şeyleri kutlar. En çok korktuğumuz şeyden arındırır." Metal, dinleyicisiyle yoğun etkileşimi olan bir tür olarak düşünülebilir. Bunun temel sebebi, dinleyicilerinin sıkıntılarına ses getirmesi, protest, saldırgan ve cevap veren duruşu olarak görülebilir. Milyonların kendini yansıttığı, kimlik bulduğu dev bir kardeşlik olarak düşünülebilir (2005: 1' 36'').

Bu özelliğiyle kahve bardağı, tişört, rozet veya çanta gibi basit görünen ürünlerin, o gruba destek olmanın ötesinde, duygusal bağlantı veya aidiyet kurma açısından önemli olduğu görülebilir. Dolayısıyla bu ürünlerin üzerindeki grafik tasarım da grubun, hayran kitlesi gözündeki yeri açısından önem taşımaktadır. Grubun ürettiği müzik türünün kendine özgü olması gibi grafik üslubunun da gruba özel bir üslupta olması beklenmektedir.

Metal müzik grupları için oluşturulan grafik tasarım dili temelde dört başlık altında incelenebilir. Bunlar; a) grup için üretilen logo; b) albüm kapağı için üretilen görseller (illüstrasyon veya foto manipülasyon); c) şarkı sözleri, şarkı listesi gibi bilgiler için kullanılan Tipografi ve d) tercih edilen renk paletleri şeklinde sıralanabilir. Tüm bu öğeler birlikte işleyerek bir albüm kapağı tasarımı ve bir grup imajı yansıtmaktadır. Bu incelemeler kadın üyeleri olan gruplardan seçilmiştir. Yalnızca Butcher Babies isimli grup kadın erkek karışık bir gruptur. Böylece kadın üyeleri olan metal müzik gruplarının grafik tasarım yönelimleri incelenecektir.

Logo

Logo, grubun kimliğinin oluşmasında ilk ve en önemli öğedir. "Heavy metal grupları, diğer rock gruplarından daha fazla logo kullanır. Bunlar, çok uluslu şirketlerin logoları ile aynı işlevi görmekte, hızlı tanımlama ve ayırışan bir imaj sağlamaktadır" (Weinstein, 2009: 28). Grup logosu metal hayranları ve grubun metal pazarı içerisindeki konumunun yanı sıra üretilen müziğin türünün de bir temsili olarak görülebilir. Grubun kurulma aşamasında genellikle grup elemanlarının masa başında amatör bir ruhla tasarım süreci başlamaktadır. Günümüzde bu iş için grafik tasarımcıya başvurulabilir veya son ürün aşamasında bir tasarım desteği alınabilir de halen grup üyelerine ve müziğe doğrudan bağlı olduğu görülmektedir.

Metal çok fazla alt tür barındıran bir müzik türü olması sebebiyle, grubun görselleşmesi aşamasında da farklı ve çeşitli yaklaşımlar oluşmaktadır. Kimi logolar el çizimi veya eskiz etkisiyle, kimisi gruba özel

yazı karakteri tasarlanması veya bir yazı karakterinin, üslubun, yeniden yorumlanmasıyla da ortaya çıkabilir. Bu noktada müziğin türü, Heavy, Trash, Death veya Doom, Black gibi metal türleri logoya yansımaktadır. Heavy veya Trash gibi türler için keskin kenarlı yazı tipleri tercih edilirken (Görsel 3), Doom veya Black gibi türlerde müziğin karanlığına, gitara ve vokale uygulanan ses efekt miktarlarına, dolayısıyla oluşturulan atmosfere paralel olarak orta çağ yazı karakterleri veya okunmayacak şekilde parçalanmış, iç içe geçmeli logolar tercih edilir (Görsel 4).

Görsel 3. Alman Trash Metal grubu Kreator'un logosu.

Görsel 4. Norveçli Black Metal grubu Dark Throne logosu.

İllüstrasyon

Grafik tasarım öğeleri, grubun ürettiği Metal müziğin türünü yansıtırken, grubun metal dünyası içerisinde özgün bir konum almasını sağlamaktadır. Bu noktada albüm kapağının temel bir ögesi olarak illüstrasyonun ön plana çıktığı görülebilir. Bir konu, düşünce ya da metni görsel olarak betimlemeye resimleme (illüstrasyon) denir (Turgut, 2013: 53). İllüstrasyon, sağladığı özgürlük sayesinde, metal grubunun belirtmek istediği mesajı yansıtabilmektedir. Ayrıca oluşturulan kompozisyon içinde bir veya birçok detaydan yola çıkılarak bir dil birliği ve müzik grubunun üslubu oluşturulabilir. Weinstein'a göre; Sıklıkla tişörtlerde çoğaltılan albüm kapakları, bir ruh hali veya duyguyu iletme üzere tasarlanmaktadır. Görsel imgeler, müzik ya da en azından anlamı hakkında bir ipucunu bağlamsallaştırır, takdir edilmesi için bir referans sağlar (Weinstein, 2009: 29). Doğrudan bir fotoğraf kullanımı yerine illüstrasyonun tercih edilmesi, albümdeki konunun yansıtılmasının yanı sıra illüstratif üslubun grubun metal dünyasındaki duruşunu somutlaştırması bakımından avantaj sağlamaktadır. Bu sebeple, Iron Maiden, Manowar gibi metal klasiklerinden, günümüz Trash ve Black metale kadar birçok grubun illüstrasyonun gücünden faydalandığı görülebilir.

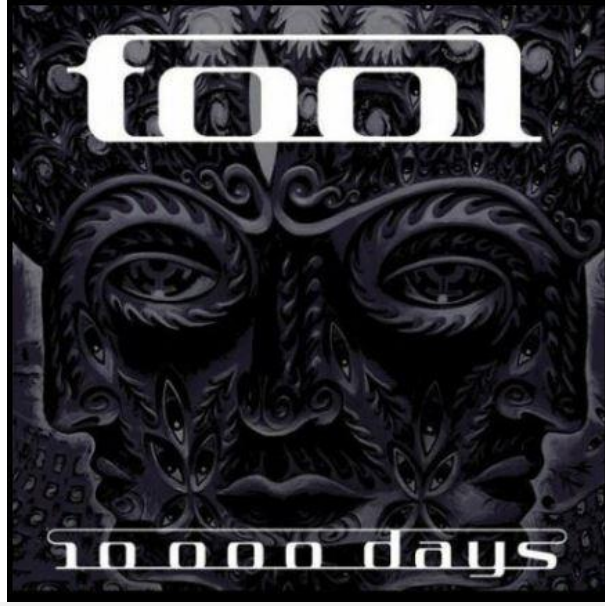
Kimi illüstratörler özellikle metal albüm kapağı tasarımıyla kariyerlerini geliştirmiş, grupların görsel temellerini oluşturmuş ve bu bağlamda çıkan diğer grafik ürünler de grafik üslubunun birer parçası olmuştur. Pushead olarak bilinen Brian Schroeder, Lawrence Carroll, Marc sasso, Alex Grey veya Zbigniew M. Bielak gibi isimler, çalıştıkları metal gruplarına sadece bir illüstrasyon üretmenin ötesinde, görsel kimlik bulmasını sağladığı ve grupla bir anlamda özdeşleştiği görülebilir (Görsel 5, 6 ve 7).

Görsel 5. Municipal Waste, The Last Rager albüm kapağı.

Görsel 6. Slayer, South of Heaven albüm kapağı.

Görsel 7. Tool 10000 days albüm kapağı.

Fotoğraf ve Fotomanipülasyon

Grafik tasarımda illüstrasyon gibi sıklıkla kullanılan elemanlardan biri de fotoğraftır. Metal gruplarının grafik tasarım ürünlerinde foto-manipülasyonlar özellikle 90'lar sonu 2000'ler başı grafik tasarım programlarının yükselişiyle daha etkili veya gerçek üstü kompozisyonlar oluşturulabilir hale gelmiştir. Farklı yazılım uygulamaları, kişinin değiştirme, rötuşlama, hareketlendirme ve sayısal kapasiteden yararlanmasına olanak verir. Böylece orijinal, ham bilginin kayda değer değişimlerle sonuçlandığı ve kimi zaman gerçeğin fantastik bir yansıması olan etkiler yaratır (Ambrose & Aono-Bilson, 2013: 90). Burada kastedilen bilgi "görsel veri" olarak düşünülebilir. Bilgisayar ortamında fotoğrafları düzenlemek ve fantastik veya karanlık bir kompozisyon oluşturabilmek kimi metal gruplarının yaklaşımına uygun görünmüş ve bu teknolojinin yükselişi sırasında tercih sebebi olmuşlardır. Ancak Trash metal gibi, speed metal gibi, hızlı ve bir o kadar da "salaş" bir imajı olan grupların eski tip(oldschool) ve el yapımı etkisi olan illüstrasyonları daha çok tercih ettiği ve bu yoğun bilgisayar destekli görselleştirmeyi benimseyemediği görülür. Modern, progresif veya endüstriyel gibi metal türlerinin ise daha yoğun olarak tercih ettiği bir üretim tekniği ve üslup olduğu görülür.

Görsel 8. Butcher Babies, Take It Like A Man albüm kapağı.

Görsel 9. Katatonia Fall of Hearts albüm kapağı.

Tipografi

Bilginin görsel düzenleme içerisinde aktarımı bakımından tipografi, önem taşıyan bir grafik tasarım öğesidir. Metal albüm kapağı tasarımında ise, bu öneminin yanı sıra, müzik grubunun tarzını yansıtmada bir başka kanal olarak da görülebilir. “Günümüzde, tipografik kurguyla çözümlenmiş bir tasarımda, başlık, slogan, metin ve diğerlerinin iletiyi yansıtan öğeler olarak ele alınması daha yaygınlık kazanmaktadır. Bu yaklaşımla, tipografik öğeler, imgesel nitelikleriyle, içeriğe gönderme yapan görsel kodlara dönüşmektedir” (Turgut, 2013: 59). Bu içeriğe gönderme yapması özelliği sayesinde özellikle müzik albüm kapağı tasarımında illüstrasyon veya fotoğraf üzerinde yer alan ve hem müziğin kavramsal yapısı hem de tasarım ile bağdaşan bir rolü olduğu görülmektedir.

Metal kültürünün sert duruşu, keskin şarkı sözleri düşünüldüğünde, tipografik arayış ve yaklaşımların da benzer olduğu görülebilir. Erken metal sayılabilecek gruplardan, günümüze kadar üretilen hem grup logoları hem albüm kapağı tasarımı içindeki yaklaşımlar kendini belli edecek şekilde tasarlanmıştır. "Heavy Metal yazı tipinin minimum gerekliliği açısallık ve kalınlıktır. Yazı yüzleri saf blok letteringden daha detaylı, kare kapalı uçların yerine ise çok sayıda eğik açı içermektedir" (Weinstein, 2009: 28). Keskin hatlar, açılı alanlar, harflerin kuyruk veya bacaklarının uzatılması, harfler arası etkileşimin artması ve bunun sonucunda tipografik bir uyum oluşturulduğu sıklıkla görülebilir.

Metal müzik kültürü geliştikçe oluşan diğer metal türleri de müziklerindeki farklılaşma gibi tipografik olarak da üslupsal farklılıkla oluşmaya başlamıştır. Heavy metaldeki keskin kenarların yanına artık, başkalaştırılmış gotik karakterler, çeşitli barok dönem el yazıları, ufak dokunuşlarla değiştirilmiş modern yazı karakterleri veya bir ormanda gökyüzüne bakınca gördüğünüz ağaç dallarını anımsatacak kadar karmaşık yaklaşımlar da ortaya çıkmıştır. Bütün bu özgün yaklaşımların müzik gruplarının konseptlerine (kavramlarına) paralel geliştiği görülebilmektedir.

Tipografinin CD kitapçığı üzerindeki diğer yüzeylerdeki kullanım şekli logo daki yaklaşıma benzer olabilmektedir. Kiminde daha klasik ve okunaklı olması adına tırnaklı yazı karakterleri seçilirken kiminde daha modern veya endüstriyel kimi zaman ise keskin uçla kazanmış gibi runik yazılar tercih edildiği görülebilir. Bunun yanında çeşitli efektler kullanılarak, şarkı sözleri okunurken de o albümün etkisi yaratılmak istenebilir. Albüm kapağının genelinde bir dil birliği sağlama açısından tipografi önemli bir öğedir.

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde kadın üyesi olan metal gruplarının grafik tasarım yönelimleri incelenmektedir. Öncelikle popüler, uzun yıllardır albüm çıkaran ve kemikleşmiş bir hayran kitlesi olan Arch Enemy ve Nightwish grupları ele alınmaktadır. Daha sonra, kuruluş tarihleri daha yeni gruplar olan Torture Squad, Infected Rain, Nevrosa gibi gruplara değinilmektedir.

Pop ve benzeri müzik türlerinde tasarım yaklaşımı, genellikle sanatçının kendini göstermesi, sade, soyut bir zemin veya fotoğraf kullanılması şeklindedir. Metal müzikte ve diğer alternatif müziklerin çoğunda ise simgeler, doku ve şekiller, kuru kafalar, hayaletler, endüstriyel görseller, savaş alanları ve grupların maskotları gibi temsiller daha çok karşımıza çıkabilir. Bu farkın genellikle metal müziğin anlatmak istediği fikirler olmasından ayrıca metal dünyası içerisinde grup duruşunun da önemsenmesinden olduğu düşünülebilir.

Arch Enemy

1995 yılında kurulan death metal grubu, vokalde Angela Gossow ile kurulmuş ve uzun yıllar kendisiyle devam etmiştir. 13 yıl ve 6 stüdyo albüm sonrasında 2014 yılında, ailesine ve kendisine daha çok vakit ayırmak adına bu görevi bırakmıştır (Metal Injection Resmi İnternet Sitesi, 2022). Brutal vokal yapan bir kadın figürü olarak grubun kurulduğu günden beri oldukça önemli bir özelliği olmuştur. Konuyla ilgili grubun kurucusu ve gitaristi; "Aslında vokal kadın mı erkek mi olacak konusu üzerinde hiç düşünmedik biz. Bizim için normal bir süreç. Kadın vokalle çalışıyor olmanın bir avantajı konserlere çok daha fazla kadın fanların geliyor olması" (Enemy, 2019: 14) açıklamasını yapmıştır. Angela vokal konumu 2014 yılında, The Agonist grubunun vokali olan, Alissa White-Gluz'a bırakmıştır. Grubun diğer üyeleri erkektir.

Görsel 10. Arch Enemy, Deceivers Albüm kapağı, 2022.

Grubun, 2022 tarihli son albümü Deceivers, incelendiğinde ortalanmış bir kompozisyon içerisinde belirli suretler öne çıkmaktadır. Bir şeytan veya demon yanında ise bir azize benzeri kadın figürü ve yüzlerinden düşmekte olan maskeler görülür. İllüstratif bir dil ile kahverengi-siyah tonları tercih edilmiştir. Bu tercih genel olarak albüm kapağına antik veya eskiye dair bir etki katmıştır.

Nervosa

Brezilyalı bir trash metal grubudur. İlk dönemlerinden çok fazla grup üyesi değiştirmiş ancak genel olarak üretilen metal türü değişmemiştir. Grup geçen yıllar içerisinde birçok farklı etkinlikte yer almış ve onlarca farklı albüm çıkarmışlardır. Grubun web sitesinde kendilerinden şu şekilde söz edilmektedir:

Prika Amaral gruba Şubat 2010'da Fernanda Terra ile başladı, birçok kız Temmuz 2011'e kadar Nervosa'da çaldı ve burada bazı şarkılar yazdılar, daha önce death metal ve crossover gibi farklı tarzlardan gruplarda yer almalarına rağmen, Nervosa'nın tüm üyelerin bestelerinde aynı tutkuyu görüyoruz: thrash metal (Nervosa Resmi İnternet Sitesi, 2022).

Grup logosunun klasik metal yaklaşımlarına benzediği, keskin kenarlı ve sivri uçlar barındırdığı net bir şekilde görülmektedir. Bunun yanında yine Heavy ve Trash metalin sıklıkla kullanılan illüstrasyon dili tercih edilmiş ve bu yaklaşımla bir Azrail figürü kullanıldığı görülmektedir (Görsel 11). Azrail, yığılmış kafataslarından oluşan bir tepe üzerinde bulunmakta ve ters ışık olarak da arkasında mavi bir ay görülmektedir. Bir savaş veya felaket manzarasını andıran harabeler de arka planda görülebilir. Grup yıllar içerisinde çıkardığı diğer albümlerde de bu azraili bir maskot olarak kullanmıştır. Bu tasarımda Nervosa'nın birçok farklı kadın üyenin değişmesine karşın, Metal fanları arasında grup elemanlarının çok değişmesi hoş karşılanmazken, temel grafik yaklaşımları ile metal kültürünü sağladığı görülebilir.

Görsel 11. Nervosa, Perpetual Chaos albüm kapağı, 2021.

Crypta

Brezilya Sao Paula da kurulmuş tamamı kadın müzisyenlerden oluşan death metal grubudur.

Crypta, 2019 yılında Luana Dametto ve Fernanda Lira (her ikisi de eski Nervosa üyesi) tarafından kurulan ve Mayıs 2020'de halka açılan Brezilyalı/Hollandalı bir death metal grubudur. Gitar konusunda Sonia Anubis ve Tainá Bergamaschi kadroyu tamamlıyor. Dörtlü, ilk albümü "Echoes of the Soul"u Haziran 2021'de piyasaya sürüldüğü Avusturyalı Napalm Records ile imzalandı (Crypta Resmi İnternet Sitesi, 2022).

Grubun özellikle son yıllarda Brezilya'da daha da gelişen ve yükselen metal ortamında aktif olduğu ve diğer gruplara görece yeni olmasına karşın Wacken gibi büyük organizasyonlarda yer aldığı görülmektedir.

Albüm kapağı tasarımında oldukça detaylı bir kompozisyon, bolca ışık detayı ile atmosferik bir etkinin olduğu görülebilmektedir. Gözler ve organik dokular barındıran bir tabutun iki yanında mum tutan demon benzeri yaratıklar dikkat çekmektedir. Ortadaki tabutun sol üstüne grup logosu sağ altına ise albüm isminin konumlandırıldığı görülmektedir. Tabutun zemininde kan benzeri bir sıvı aktığı ayrıca kapağın aralanıp çıkan sis ve duman detayları görülebilmektedir. Grup logosunda ise Heavy metal klasik yaklaşımından biraz daha karmaşık, daha fazla sivri çıkıntılar içeren bir yapı görülebilir. Albüm isminde ise orta çağ gotiği benzeri bir yazı karakteri tercih edilmiştir. Albüm isminde ve Grup logosunda aynı sarı-turuncu renk geçişi efekti kullanıldığı görülmektedir (Görsel 12).

Görsel 12. Crypta, Echoes of the Soul albüm kapağı tasarımı, 2021.

Infected Rain

Doğu Avrupalı grup, klasik heavy metal ve benzerlerine göre daha farklı, modern, efektli bir müzik yapmaktadır. Grup elemanlarından tek kadın üye olan vokallerde ise Heavy, Trash veya Black metalden farklı olarak Death Metal benzeri bir ses niteliği yakalanmıştır. Grubun kendi müziğiyle alakalı olarak: “Kadın çığlıkları, sert riffler ve örneklerin bir kombinasyonu, Infected Rain’in bireysel stilini yaratmıştır. Grup 2008’de kurulmuş ve ilk kez 3 Ağustos 2008’de Slayer’a adanmış bir konserle sahneye çıkmıştır” (Infected Rain Resmi İnternet Sitesi, 2022). Burada bahsi geçen “kadın çığlıkları” aslında metal içerisinde “scream” olarak bilinen, çığlık kadar yüksek perdede bir vokal türünü işaret etmektedir. Bir kadın vokal tarafından bu üslup çok daha güçlü yapılabilmektedir.

Bu grubun albüm kapağı tasarımında ise, müziğe paralel olarak, modern yaklaşımlar görülebilir. Grup logosunun sade bir yazı karakteri olduğu ancak I harflerinin alt kenarlarının tırnaklı olduğu ve “E” ile “F” harflerinde boşlukların aşağı yakın yapılarak kendi içerisinde tabana yakın bir yapı oluşturulduğu görülebilir (Görsel 11). Fotoğraf ve fotomanipülasyonun tercih edildiği ve ağlarla sarılı bir ortamda bir örümcek tarafından sarılmış veya avlanmış bir insan figürünün yerleştirildiği görülmektedir. Bu albüm kapağı tasarımının, grubun ürettiği modern yaklaşıma paralel olarak önceki metal türlerine göre daha yalın bir anlatım olduğu ve türüyle örtüştüğü görülebilmektedir.

Görsel 13. Infected Rain Ecdysis, 2022.

Konvent

Tamamı kadınlardan oluşan, 2015 yılında kurulmuş Danimarkalı bir Doom Metal grubudur. Grup logo kullanımı konusunda esnektir. Son albümünde sadece gothic bir yazı tipiyle grup adını bir kenara yazması sebebiyle, sonran bir önceki albüm olan "Puritan Masochism" ele alınmıştır. Bu albümde de diğer albümlerdeki gibi ortada tam kare bir alanda soyut bir manzara vardır. Bir şelale, sonsuzluk veya düşüş hissini yansıttığı görülebilir. Görsel üslubun bir özgün baskı yöntemi gibi veya linol baskı gibi olduğu görülmektedir. Grubun bir işaret şeklinde kullandığı logosu sağ altta konumlandırılmıştır. Logoda haç a benzeyen bir hilal şekli dikkat çekmektedir. Sol üstte ise manzaranın bir "gece" ortamı olduğunu anlatmak üzere, yine benzer şekilde bir hilal vardır. Canlı, kontrast renklerden uzak sarımsı ve gri tonların tercih edildiği depresif ortama paralel olduğu görülebilir (Görsel 12).

Görsel 14. Konvent, Puritan Masochism, 2020

Sonuç

Kadın üyeleri olan metal gruplarının grafik tasarım ürünleri, inceleyen bu çalışmada; toplumsal cinsiyet rolleri farklılıklar gösterse bile bir grafik tasarım üretim sürecinde hedef kitlenin cinsiyeti ve yapılacak tasarımın kavramsal olarak ürüne uygun olması da önemlidir. Bu bağlamda hedef kitlenin kadın olduğu kesin olan, makyaj malzemesi, hijyenik ped gibi ürünlerde doğrudan belirli tipografik, renk ve şekilsel tercihlerin öne geçtiği görülebilir. Ancak reyon ürünlerinin aksine, Müzik, özellikle rap, rock, metal gibi alternatif kültürlerde hedef kitlenin insan çeşitliliğinin çok daha geniş olduğunda bu kalıplaşmış pazarlama stratejileri uygunluğunu kaybeder. Bu kültürlerin fanlar ve dolayısıyla insan faktörüyle oluşması bunun en büyük etmeni olarak görülebilir.

Üyelerinin tamamı ya da bir kısmı kadın olan metal müzik gruplarının grafik tasarım yönelimlerine bakıldığında cinsiyete dayalı bir tercih farklılığı olmadığı görülmektedir. Grup albüm kapaklarına bakıldığında cinsel kimlik ile bağlantılı bir etki yerine yapılan metal müzik türünün özelliklerini barındıran etkiler ön plana çıkmaktadır.

Kadın üyesi bulunan grupların, diğer metal grupları ile grafik tasarım yaklaşımlarının benzer olduğu söylenebilir. Tipografik olarak gotik ve modern yazı biçimlerinden çeşitlendirilerek oluşturulan veya esinlenerek sıfırdan yaratılan yaklaşımların aynı şekilde devam ettiği, illüstrasyonun, metal müziğin ilk dönemlerinden beri kemikleşen öneminin devam ettiği görülür. Fotoğrafın teknolojik gelişmelerle güçlenerek metal müziğin, pop kültürüne alternatif, mesaj vermeye yönelik şekilde konumlanarak kullanıldığı görülmektedir. Bütün bu grafik öğelerin, üretilen metal müzik türünün kavramına uygun kullanılabildiği, yorumlanabildiği de özünde hepsinin metal kimliğini taşıdığı görülür.

Kadın üyesi olan metal gruplarının da metal kültürüne ve kitlesine hitap etme amacı olduğu ve tüm grafik tasarım yaklaşımlarının, "metal" kimliğine uygun tasarlanması temel amaç olmuştur. Bu noktada Metal üst kimlik gibi görülebilir. Cinsiyetin estetik anlamda net değişiklik ve etkilere sebep olmadığı, üretilen müzik türünün grafik özelliklerinin yansıtılmaya çalışıldığı görülmektedir.

Kaynakça

Ambrose, G. ve Aono-Bilson N. (2013). Grafik Tasarımda Dil ve Yaklaşım. Literatür Yayınları, İstanbul.

Billboard Resmi Web Sitesi. Erişim Adresi: <https://www.billboard.com/music/music-news/women-in-music-study-annenberg-gender-inequality-1235052876/> Erişim Tarihi: 30.01.2023.

Crypta Resmi İnternet Sitesi. (2022, 08.08). <https://www.cryptaofficial.com/> adresinden alındı

Dunn, S. (2005). Metal: A Headbanger's Journey, Documentary/Music genre, 1' 36''

Enemy, A. (2019). Arch Enemy Röportajı. Headbank Dergisi. (P. Soytürk, & G. Topaç, Röportajı

Yapanlar) Sayı 4.

- Infected Rain Resmi İnternet Sitesi. (2022, 08. 05), <https://www.infectedrain.com/> adresinden alındı
- Klein, Melissa (1997). Duality and Redefinition: Young Feminism and the Alternative Music Community. "Third Wave Agenda", Chapter Eleven, University of Minnesota Press. Web adresi: https://www.jstor.org/stable/10.5749/j.ctttv3bd.17#metadata_info_tab_contents
Erişim Tarihi: 27.01.2023.
- Metal Injection Resmi İnternet Sitesi, Shocking Revelationsangela Gossow Steps Down From Arch Enemy; Replacement Announced. (2022, 08.08). <https://metalinjection.net/shocking-revelations/angela-gossow-steps-down-from-arch-enemy-replacement-announced> adresinden alındı
- Nevrosa Resmi İnternet Sitesi (2022, 08.08), <https://www.nervosaofficial.com/nervosaband> adresinden alındı
- Rogers, J (2018), Full-frontal feminism with the fabulously filthy: Peaches. Erişim Adresi: <https://thegentlewoman.co.uk/library/peaches>, Erişim Tarihi: 27.01.2023.
- Pierpot J. (2017). Heavy Metal, Karakarga Yayınları.
- Sarup, M (2004). Post-Yapısalcılık ve Postmodernizm, Bilim ve Sanat Yayınları.
- Schilt, K. (2003) "A Little Too Ironic": The Appropriation and Packaging of Riot Grrrl Politics by Mainstream Female Musicians. Popular Music and Society, Vol. 26, No. 1, 2003. Erişim Adresi: <https://www.public.asu.edu/~kleong/staffpage/course/riottgrrl%20analysis.pdf>
- Turgut, E. (2013). Grafik Dil ve Anlatım Biçimleri. Anı Yayıncılık, Ankara.
- Vasan, S. (2016). Gender and Power in the Death Metal Scene, Erişim adresi: <https://www.taylorfrancis.com/chapters/oa-edit/10.4324/9781315742816-20/gender-power-death-metal-scene-sonia-vasan>. Erişim Tarihi: 29.06.2022.
- Weinstein, D. (2009). Heavy Metal: The Music and Its Culture. Cambridge, MA: Da Capo Press.
- Görsel Kaynakçası
- Görsel 1: Untitled, 2019. Above: Untitled, 2020. Photos: Robert Wedemeyer. All images: © Cindy Sherman, Courtesy Sprüth Magers and Metro Pictures, New York. Erişim adresi: <https://www.creativereview.co.uk/cindy-sherman-tapestry/> Erişim Tarihi: 18.10.2022.
- Görsel 2: Peaches, Fatherfucker albüm kapağı, 2003. Erişim adresi: <https://rateyourmusic.com/artist/peaches> Erişim Tarihi: 18.10.2022.
- Görsel 3: Erişim adresi: https://fr.wikipedia.org/wiki/Fichier:Kreator_logo.jpg, Erişim Tarihi:09.09.2022.
- Görsel 4: Erişim Adresi: <https://tr.pinterest.com/pin/417145984212454971/>, Erişim Tarihi: 09.09.2022.
- Görsel 5: Erişim Adresi: <https://music.apple.com/tr/album/the-last-rager-ep/1474362535?l=tr>, Erişim Tarihi: 09.09.2022
- Görsel 6: Erişim Adresi: <https://bravewords.com/news/slayer-album-artist-lawrence-larry-carroll-passes-away>, Erişim Tarihi: 28.08.2022.
- Görsel 7: Erişim Adresi: <https://www.opus3a.com/u/tool-10000-days-cd/112f5e8191b06185e3a3004056b0aae6>, Erişim Tarihi: 08.09.2022.
- Görsel 8: Erişim Adresi: <https://www.discogs.com/master/875059-Butcher-Babies-Take-It-Like-A-Man>, Erişim Tarihi: 29.08.2022.
- Görsel 9: Erişim Adresi: <https://www.hammeronlineshop.com/katatoniam-the-fall-of-hearts-dvd-cd>, Erişim Tarihi:25.08.2022.
- Görsel 10: Erişim adresi: <https://www.sonicperspectives.com/album-reviews/arch-enemy-deceivers/> Erişim Tarihi: 29.03.2022
- Görsel 11: Erişim adresi: <https://nervosa-brazil.bandcamp.com/album/perpetual-chaos>, Erişim Tarihi: 29.03.2022
- Görsel 12: Erişim adresi: <https://www.cryptaofficial.com/>, Erişim Tarihi: 29.03.2022.
- Görsel 13: Erişim adres: <https://metalnoise.net/2022/02/documentary-behind-the-scenes-of-postmortem-with-infected-rain>, Erişim Tarihi: 07.08.2022.
- Görsel 14: Erişim Adresi: <https://konvent666.bandcamp.com/album/puritan-masochism>, Erişim Tarihi: 16.09.2022

ANALYSIS OF GRAPHIC DESIGN PRODUCTS USED BY METAL MUSIC GROUPS WITH FEMALE MEMBERS IN TERMS OF TYPOGRAPHY, ILLUSTRATION, PHOTOGRAPHY AND PHOTO MANIPULATION

Turgut Efe Varol, Itr Tokdemir Özüdoğru

ABSTRACT

In a modern society, it is seen that women play a role with men in many areas and are effective in thought and decision processes. In terms of the richness of social life, women's contributions can be seen, especially in the fields of art and design, in terms of artistic production and ideas. The role of women in graphic design products produced for music is also important in this sense. The importance of design preferences is seen in the formation of their own visual identities, similar to a corporate identity approach, and the integration of music groups with their fans in many areas from concerts to events. From the listener's point of view, he evaluates and assimilates the music, lyrics and visual style of the group as a whole with his own inner reflection. In this article, it has been examined whether gender affects the design process of female musicians in the graphic design products made for the metal music genre, and whether it finally overlaps with the visual style of the metal culture.

Keywords: Graphic Design, Feminism, Metal Music, Album Cover Design for Bands